विद् ज्ञाने अदा० पर० सक० सेट । वेत्ति-वेद । अवेदीत् ।

विद् पु० विद-क्विप् । १पण्डिते अमरः २बुधग्रहे च ज्यो० ।

विद् पु० विद्-क । १पण्डिते अमरः २बुधग्रहे च ज्यो० ।

विदंश पु० विदश्यतेऽनेन वि+दन्श करणे घञ् । अवदंशे (चाटनि) राजनि० ।

विदग्ध त्रि०वि+दह-क्त । १नागरे त्रिका० २निपुणे राजनि० ३पण्डिते च शब्दच० । ४नायिकाभेदे स्त्री रसमञ्जरी । प्रकीर्णशब्दे ४२२२ पृ०दृश्यम् । ५विशेषेण दग्धे त्रि० ।

विदग्ध पु० विदाकथच् । १योगिनि, २क्षतिनि च मेदि० ।

विदर न०वि+दृ-अच् ।(फाल्गुनसा) दृते शब्दर० । भावे अप् २विदलीकरणे पु० शब्दर० । प्रा०व० । ३विगतभये त्रि० ।

विदर्भ पु०स्त्री० विगताः दर्भाः कुशा यतः । देशभेदे कुण्डिननगरे (वड़नागपुर) ।

विदल त्रि० विशेषेण दल्यते दल-घञर्थे क । १द्विधाभूते २दाड़िमफलके ३वंशादिपाले ४लवणादेरवयवे च न० । ५बलायादौ न० अमरभरतौ ६रक्तकाञ्चने ७पिष्टके न० शब्दच० । ८तिहृति (तेओड़ि) स्त्री राजनि० । प्रा०व० । ९दलशून्ये त्रि० ।

विदा स्त्री विद-अङ् । १ज्ञाने २बुद्धौ च मेदि० ।

विदादि पु०अपत्यादौ "विदादिभ्योऽञ्" पा०अञ्प्रत्ययनिमित्ते शब्दगणे च च गणः पा० गणरत्ने दृश्यः ।

विदार पु० वि+दृ-णिच् भावादौ अच् । १विदारणे २जलोच्छ्वासे च मेदि० । ३युद्धे हेमच० । ४दिवाकरणे ।

विदारक पु०वि+दृ-णिच्-ण्वुल् । १जलमध्यस्थतरुशिलादौ अमरः । २विदारणकर्त्तरि त्रि० ३शुष्कानदादेर्जलधारणबोध्ये गर्त्ते न० सर्वधरः । ४जलवल्के शब्दर० ।

विदारण न०वि+दृ णिच्-भावादौ ल्युट् ।१भेदने २विकृष्णे च मेदि० । ३नारणे शब्दर० । ४युद्धे पु०स्त्री० मेदि० । ५कर्षिकारवृक्षे पु० शब्दच० ।

विदारिणी स्त्री वि+दृ-णिनि ङीप् । काञ्चनयाम् राजनि०

विदारी स्त्री वि+दारि+वर्णेन अच् गौ० ङीष् । १शालपर्ण्याम् । (शालपान) मेदि० ।२भूमिकुष्माण्डे च अमरः "विदारी वातपित्तघ्नी बल्या हृद्या रसायनी" राजव० । ३क्षुद्ररोगभेदे भावप्र० "सदाहतोदं त्रयथुं सुताम्रमन्तर्गलं पूतिविशीर्णमांसम् । पित्तेन विद्यात् वदने विदारीं पार्श्वे विशेषात् च तु वेग येते" च तु पुरुषो येन पार्श्वेन विशेषात् वाक्लक्षेन येते तस्मिन् पार्श्वे सा विदारी भवतीत्यर्थः ।

विदारीगन्धा स्त्री विदार्याः भूमिकुष्माण्डस्य गन्धो यस्याः । शालपर्ण्याम् (शालपान) अमरः ।

विदारु पु० वि+दृ-उन् । १क्रकचपादे २क्रकचाशे हेमच० ।

विदाहिन् न० वि+दह-णिनि । दाहजनकद्रव्ये ।

विदित त्रि० विद-क्त । १ज्ञाते अमरः २प्राप्ते च मेदि० ३कवौ पु० जटा० । भावे-क्त । ४विख्यातौ ५उपगते शब्दच० ६ज्ञाने च । तदस्यास्ति अच् । ७ज्ञातरि त्रि० । "विदितः समाययाविति" किरा० ।

विदिश् स्त्री विगता दिशौ । दिशोर्मध्ये अग्निनिर्ऋतिवाय्वीशानकोणचतुष्टये अमरः ।

विदु पु० विद-कु । हस्तिकुम्भमध्यभागे अमरः ।

विदुर त्रि० विद-कुरच् । १नागरे २धीरे ३कौरवाणां मन्त्रिणि दासीगर्भजाते धर्मावतारभेदे च मेदि० भा०आ० १०६अ० ४ज्ञातरि च अमरः ।

विदुल पु० विद-कुलच् । १वेतसे २जलवेतसे मेदि० ३गन्धरसे च रत्नमा० । ४क्षत्रियभेदे भा० उ० १३२ अ० ।

विदूर न० विगतं दूरम् । १अतिदूरे २तत्रस्थे पदार्थे त्रि० । "विदूरे वेयूरे कुरु" इति शा०द० ३शरि० । ४वैदूर्यमणिसमानस्थाने प्र० "विदूरभूमिर्नवमेघशब्दात्" कुमारः ।

विदूरज न० विदूरे देशभेदे जायते जन-ड । वैदूर्यमणौ ।

विदूरथ पु०१दाशरथेः पुत्रभेदे २पौरवे नृपभेदे विष्णुपु०१२अ०

विदूराद्रि पु० विदूरे दर्शनाद्रिः पर्वतः । पर्वतभेदे । यत्र वैदूर्यमणिरुत्पद्यते ।

विदूषक पु० विदूषयति वि+दूष-णिच्-ण्वुल् । १शृङ्गारसहायभेदे २परनिन्दके त्रि० मेदि० ।

"शृङ्गारस्य सहाया विटचेटविदूषकाद्याः स्युः । भक्ता मर्मसु निपुणाः कुपितवधूमानभञ्जनाः शुद्धाः । कुलमवलाद्यभिधाः कर्मपूर्वेण भाषाद्याः । हास्यकरः, कलहरतिर्विदूषकः स्यात् स्वकर्मज्ञः" सा० द० ६प० ।

विदेश ५० विभिन्नो देशः । देशान्तरे "को विदेशः सविद्यानाम्" चाणक्यः ।

विदेह पु० विगतो देहः देहसम्बन्धो यस्य । १जनकाख्ये नृपे "अथमाग्रे ततो यज्ञे वशिष्ठस्यागमद्दिवः । तं दृष्ट्वा कुपितः प्राह प्रत्याख्यातोऽसि पार्थिव ! । यस्मात् तस्मात् भवेयं त्वां विदेहस्त्वं भविष्यसि" वह्निः । तदीये २जनपदे च स च देशः मिथिलादेश इति ख्यातः । भूर्नविभागे ह०स०१४श्लो० । भूर्नविभागशब्दे दृश्यम् । इतरे स्त्रीलिङ्ग व०व०च ३वैरलक्षणस्त्रियुत ४दहनसम्बन्धशून्ये